

(ģerboņa attēls)

SMILTENES NOVADA DOME Reģ.Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr.: 64774844, fakss: 64707583, e-pasts: dome@smiltene.lv**LĒMUMS**

Smiltenē

2020.gada 26.augustā

Nr. 473

(protokols Nr.15, 3.§)

Par vietējās nozīmes ceļa servitūtu īpašumā “Dzirnavas”, Palsmanes pagastā

Smiltenes novada dome izskata S.O.-Š., dzīvesvietas adrese, 2020.gada 2.jūlija iesniegumu, kurā lūdz atcelt ar 1996.gada 14.marta Valkas rajona Palsmanes pagasta zemes komisijas lēmumu (protokols Nr.3, 5.§.) noteikto apgrūtinājumu – vietējās nozīmes ceļš 0.6 km nekustamajam īpašumam “Dzirnavas”, Palsmanes pagasts, Smiltenes novads, kadastra numurs 9474 002 0013, kas ierakstīts Palsmanes zemesgrāmatas nodaļumā Nr.91. Iesniegumam pievienots 2019.gada 4.novembra Rauzas dzirnavu dambja tilta pār Šepkas upi (īpašums “Dzirnavas”, Palsmanes pag.) apsekošanas slēdziens. 2020. gada 25. augustā iesniedzēja iesniegusi 02.07.2020. iesnieguma grozījumus par apgrūtinājuma grozīšanu (reģ. Nr. 2596), kurā lūdz grozīt ar 1996.gada 14.marta Valkas rajona Palsmanes pagasta zemes komisijas lēmumu (protokols Nr.3, 5.§.) noteikto apgrūtinājumu – vietējās nozīmes ceļš 0.6 km nekustamajam īpašumam “Dzirnavas”, Palsmanes pagasts, Smiltenes novads, kadastra numurs 9474 002 0013, kas ierakstīts Palsmanes zemesgrāmatas nodaļumā Nr.91, izslēdzot no ceļa servitūta ceļa daļu pār Rauzas dzirnavu dambja tiltu. Iesniedzēja ar 2020. gada 25. augusta iesniegumu ir noformējusi savu lūgumu galīgajā redakcijā.

Nekustamais īpašums “Dzirnavas”, Palsmanes pagastā, kadastra numurs 9474 002 0013 ir ierakstīts Vidzemes rajona tiesas Palsmanes pagasta zemesgrāmatas nodaļumā Nr.91. Zemesgrāmatā ir ierakstīta atzīme: vietējās nozīmes ceļš 0.6 km, kura izmantotājiem ceļa servitūta tiesības. Servitūta objekts zemes robežu plānā apzīmēts ar Nr.6 – ceļš 0.6 km.

Rauzas dzirnavu dambja tilta apsekošanu ir veicis un slēdzienu devis Juris Rozīte (būvprakses sertifikāts Nr.20-4024). Saskaņā ar Rauzas dzirnavu dambja tilta pār Šepkas upi apsekošanas slēdzienu, tilts ir sliktā stāvoklī no nestspējas viedokļa, jo bojātās laiduma konstrukcijas dēļ tilta nestspēja ir nepietiekama autotransporta slodžu uzņemšanai. Tilta stāvoklis no satiksmes drošības viedokļa ir neapmierinošs, jo bojātas un neatbilstošas konstrukcijas ir tilta margas un nepieciešamības gadījumā tās nevar uzņemt autotransporta trieciena slodzi.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 26.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka veicot zemes vienības vai zemes vienības daļas kadastrālo uzmērīšanu, Ministru kabineta noteiktajos gadījumos zemes vienības un zemes vienības daļas apgrūtinājumu plāns vai informācija par apgrūtinājumu neesamību ir saskaņojama ar vietējām pašvaldībām. Ministru kabineta noteikumu Nr.263 111.punkts noteic, ka ierakstu par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu – ceļa servitūtu – Kadastra informācijas sistēmā dzēš vienā no šādiem gadījumiem: 1) iesniegts dokuments par ceļa servitūta izbeigšanu saskaņā ar Civillikuma 1237.pantu; 2) iesniegts spēkā esošs tiesas nolēmums par ceļa servitūta atcelšanu vai tā neesību; 3) iesniegts apgrūtinājumu plāns, kas nesatur ziņas par iepriekš Kadastra informācijas sistēmā reģistrētu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, un zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumenti satur dokumentu par ceļa servitūta izbeigšanu, savukārt minēto noteikumu 112.2.punkts paredz, ja Kadastra informācijas sistēmā nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājums ir reģistrēts uz attiecīgās valsts vai pašvaldības institūcijas dokumenta pamata un attiecīgā valsts vai pašvaldības institūcija izsniedz dokumentu par apgrūtinājuma dzēšanu, tad šādu apgrūtinājumu var dzēst Kadastra informācijas sistēmā. Arī minēto MK noteikumu

Nr.263 speciālā norma 111.3.punktā paredz, ka ceļa servitūtu dzēš, ja iesniegts apgrūtinājumu plāns, kas nesatur ziņas par iepriekš Kadastra informācijas sistēmā reģistrētu nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumu, un zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumenti satur dokumentu par ceļa servitūta izbeigšanu. Šajā gadījumā pašvaldības ieskatā dokuments, kurš kopsakarā ar kadastrālās uzmērīšanas dokumentu – apgrūtinājumu plānu satur dokumentu par ceļa servitūta atzīmes izbeigšanu, var būt pašvaldības atzinums vai vērtējums (vai jebkādā citādā formātā izdots izziņas dokuments), kura ietvaros tiek pieņemts lēmums vai izdarīts secinājums, ka zemes reformas laikā noteiktais apgrūtinājums varētu būt/vai nebūt nepieciešams konkrētām zemes vienībām, un pieļautu šādu atzīmi par ceļa servitūta apgrūtinājumu dzēst, ja šo zemes vienību īpašnieki, tiesiskie valdītāji vai lietotāji izsaka savu piekrišanu ceļa servitūta atzīmes dzēšanai, vai arī tiek konstatēti citi apstākļi, kas apstiprina citu iespējamu piekļuvi īpašumiem, kuru labā dabā esošais ceļa servitūts tiek lietots. Konkrētajā gadījumā nekustamo īpašumu apgrūtināšana ceļa servitūta – 0,6 km atzīme, kurā nav noteikta informācija par valdošo/valdošiem īpašumiem. Konkrētajā gadījumā šis atzīmes dzēšana būtu pieļaujama saskaņā ar pašvaldības izvērtējumu, vērtējot nekustamo īpašumu piekļuves jautājumus atbilstoši Zemes pārvaldības likumam un Teritorijas attīstības plānošanas likumam. Savukārt atbilstoši MK noteikumu Nr.1019 215.punktam, apgrūtinājumu plānā attēlo visus nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumus, cita starpā izmantojot informāciju par zemesgrāmatā un Kadastra informācijas sistēmā reģistrētajiem nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumiem, vietējās pašvaldības informāciju par nekustamā īpašuma objekta apgrūtinājumiem, kā arī izmantojot dokumentu par apgrūtinājuma izbeigšanu, arī servitūta izbeigšanu, ja ieraksts nav dzēsts no Kadastra informācijas sistēmas un zemesgrāmatas.

Zemes reformu reglamentējošie normatīvie akti noteica tiesības pašvaldībām, lemjot par īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes piešķiršanu lietošanā, noteikt īpašuma tiesību apgrūtinājumus – ceļa servitūtus, lai varētu nodrošināt piekļuvi citu personu zemes īpašumam. Zemes reformas ietvaros lēmumos par zemes piešķiršanu lietošanā, īpašumā par samaksu vai īpašuma tiesību atjaunošanu vietējās pašvaldības vai zemes komisijas norādīja, ka zemes vienībai kā apgrūtinājums ir noteikts koplietošanas ceļš vai servitūta ceļš, pārsvarā nenorādot valdošo īpašumu. Visiem zemes reformas laikā ar administratīvo aktu noteiktajiem ceļu servitūtiem zemesgrāmatu nodalījumos visi nostiprinājumi ir izteikti atzīmes veidā, kas pamatota ar publiski ticamu informācija par to administratīvo aktu (lēmuma pieņēmējs, pieņemšanas datums un lēmuma numurs), kas ir bijis par pamatu servitūta nodibināšanai uz likuma pamata. Saskaņā ar Civillikuma 1231.pantu servitūtus nodibina ar likumu, ar tiesas spriedumu un ar līgumu vai testamentu. Bet zemes reformas (privatizācijas) procesā tiesības nodibināt servitūtus bija piešķirtas arī vietējām pašvaldībām (Tautas deputātu padomēm), pieņemot lēmumu par zemes piešķiršanu lietošanā, kā arī par īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu. Likuma „Par zemes lietošanu un zemes ierīcību” 20.panta trešajā daļā, kas bija spēkā līdz 2006.gada 31.decembrim, bija noteikts, ja nepieciešams, lēmumā par zemes piešķiršanu zemes lietotājam norādāmas citu fizisko un juridisko personu tiesības ar zināmiem ierobežojumiem lietot šā zemes lietotāja zemi (servitūts) noteiktam nolūkam. Bet pieņemot lēmumu par īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu, likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 22.panta otrajā, trešajā daļā, likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos” 7.panta otrās daļas 1.punkts. Taču pašvaldību kompetence attiecībā par īpašumu apgrūtinājumu – servitūtu nodibināšanu beidzās ar privatizācijas procesa pabeigšanu, konkrētam privatizācijas objektam ar tā reģistrāciju zemesgrāmatā. Atšķirībā no nekustamā īpašuma apgrūtinājumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma, Zvejniecības likuma, likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", Sugu un biotopu aizsardzības likuma, Meža likuma, Būvniecības likuma, likuma „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, likuma „Par zemes dzīlēm”, likuma „Par piesārņojumu” un Valsts robežas likuma, ceļa servitūtu nodibināšana un uzraudzība ir civiltiesisks jautājums, kas saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām” nav pašvaldību kompetencē. No minētā izriet, ka pašvaldība, saskaņojot apgrūtinājumus, nav tiesīga ietekmēt servitūtu nodibināšanu. Servitūtu nodibināšana, grozīšana vai izbeigšana var notikt vienīgi Civillikumā noteiktajā kārtībā. Proti, likumdevējs Noteikumu Nr.1019, 219.punktā ir precizējis, īpaši

norādot, ka pašvaldības kompetence apgrūtinājuma plānu saskaņošanā neaptver servitūtu saskaņošanu.

Kārtību, kādā groza ceļa servitūtu, nosaka Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 60.¹ pants. Nostiprinājuma lūgums zemesgrāmatai vienlaikus ir iesniegums par kadastra datu aktualizāciju Kadastra informācijas sistēmā, ja ar to lūdz grozīt ceļa servitūtu, un ja tam pievienots servitūta teritorijas grafiskais pielikums.

Ņemot vērā iesniedzējas lūgumu, tam pievienoto Rauzas dzirnavu dambja tilta pār Šepkas upi apsekošanas slēdzienu un ievērojot normatīvajos aktos noteikto, domei nav iebildumu, ka zemes īpašniece normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā groza zemes reformas laikā ierakstīto apgrūtinājumu Palsmanes pagasta nekustamajam īpašumam "Dzirnavas" (kadastra apzīmējums 94740020013) - vietējās nozīmes ceļa servitūta garumu no 0.6 km samazinot uz 0.488 km.

Izvērtējot novada domes rīcībā esošo informāciju, ņemot vērā Smiltenes novada domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas sēdes 2020.gada 21.jūlija atzinumu (protokols Nr.7), pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 27.panta pirmās daļas 27.punktu, Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 60.¹ panta pirmās daļas 4.punktu, Zemesgrāmatu likuma 61.panta pirmās daļas 2.punkta, atklāti balsojot ar 9 balsīm "Par" (Edgars Avotiņš, Aija Cunska, Ināra Grundāne, Vilnis Korulis, Kārlis Lapiņš, Birute Mežale, Jānis Pērle, Ilze Vergina, Tija Zaļkalne), "Pret" – nav, "Atturas" – nav, Smiltenes novada dome

NOLEMJ:

1. Piekrīst, ka nekustamā īpašuma "Dzirnavas", Palsmanes pagasts, Smiltenes novads, kadastra numurs 9474 002 0013, īpašniece S.O.-Š. dzīvesvietas adrese, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā groza Palsmanes zemesgrāmatas nodalījumā Nr.91 atzīmes veidā zemes reformas laikā ierakstīto apgrūtinājumu Palsmanes pagasta nekustamajam īpašumam "Dzirnavas" (kadastra apzīmējums 94740020013) - vietējās nozīmes ceļa servitūta garumu no 0.6 km samazinot uz 0.488 km atbilstoši lēmuma pielikumā pievienotajai ceļa servitūta skicei.
2. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76., 77. un 78.pantu viena mēneša laikā no spēkā stāšanās brīža var tikt pārsūdzēts Administratīvajā rajona tiesā, Valmieras tiesu nams - V.Baloža iela 13A, Valmiera, LV-4201.

Domes priekšsēdētājs
NORAKSTS PAREIZS
Smiltenes novada domes
Kancelejas nodaļas vadītāja
01.09.2020.

(paraksts)

E.Avotiņš

D.Kaupe